

Plan mot kränkande behandling

Hägerneholms förskola
och
Trädgårdsstadens förskola

Läsåret 2024/2025

Rev: 240813

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Hägerneholms förskola
Trädgårdsstadens förskola

Ansvariga för planen

Rektor: Caroline Alsö
Biträdande rektor: Madeleine Kjellstrand

INNEHÅLL

Inledning

3

Ansvarsfördelning

5

Definitioner enligt Diskrimineringslagen

5

Kränkande behandling

6

Läroplanen för förskolan

6

Utvärdering av plan mot kränkande behandling.

7

Konkret arbete på förskolorna:

7

Förebyggande arbete i form av kartläggning

7

Värdegrundsarbete

7

Trygghetsveckor

8

Handlingsplan vid kränkningar mellan barn

9

Nivå 1

9

Nivå 2

9

Nivå 3

9

Nivå 4

9

Nivå 5

10

Inledning

Utifrån Diskrimineringslagen 2008:567 samt Skollagen 2010:800 6 kap. 1.

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en miljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Planen mot kränkande behandling grundar sig i förskolans värdegrund:

Trädgårdsstadens samt Hägerneholms förskola

Vår värdegrund

Längta till, trivas i, lyckas och utmanas tillsammans

Alla är viktiga, värdefulla och respekterade här och nu, precis som vi är och var och en bidrar fullt ut med sina kompetenser. Vi tar tillvara på varandras olikheter.

Vi är alla varandras arbetsmiljö, vi stödjer och uppmuntrar varandra. Vi tar gemensamt ansvar för miljö och trivsel.

Vi visar förståelse och respekt gentemot alla!

Vi lyssnar nyfiket på varandras åsikter och idéer utan att döma, vi försöker se möjligheter istället för hinder.

Vi är medvetna om att vi som vuxna har ett extra ansvar i förhållande till barnen. Vi betar oss aldrig hotfullt och höjer rösten endast för att höras, aldrig för att skrämmas. Vi är goda förebilder.

Vi ställer rimliga krav, lyssnar in och vägleder utifrån var och ens mognad och behov.

Vi har delat ansvar för de uppgifter som behöver utföras, både pedagogiskt och praktiskt.

Med rätten att aldrig bli kränkt följer självklart skyldigheten att aldrig kränka någon annan.

Ensamma är vi unika, tillsammans är vi starka.

Vår vision och värdegrund

Vår vision är att skapa en förskola där starka, positiva relationer är grunden för allas lärande och utveckling, och där varje individ känner sig sedd, hörd och värdefull. Förskolan ska vara en plats där varje barn utvecklas, utmanas, trivs, tar ansvar och får en meningsfull tillvaro och utbildning. Genom ett fokus på relation och värdegrund bygger vi en stabil bas för sociokulturellt lärande, samvaro, acceptans och delaktighet.

Målet med planen är att alla barn ska vara trygga och känna tilltro till pedagoger, kamrater och miljö.

På Trädgårdsstadens och Hägerneholms förskola ska alla trivas, få omsorg, utmanas och ha lust att leka och lära. Alla ska känna sig trygga och förskolan ska präglas av mångfald och tolerans där alla barn har lika rättigheter samt ska bemötas med omtanke och respekt utifrån sin egenart. Alla barn på förskolorna är alla pedagogers ansvar.

Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Ingen ska diskrimineras eller trakasseras på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Barnens delaktighet

Barnen görs delaktiga genom ett kontinuerligt arbete kring kamratskap, barnets rätt till integritet och sin egen kropp, genom arbete kring empati och förståelse för alla människors lika värde. Barn i förskolan delges ej planen i sin helhet, detta utifrån ett mognads perspektiv.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare får ta del av planen via förskolans digitala plattform, Tyra. Vårdnadshavarnas synpunkter och funderingar angående planen skickas till biträdande rektor eller via formulär för klagomålshantering.

Vi kommer även att ta upp planen vid läsårets första föräldramöte på respektive avdelning.

Personalens delaktighet

Planen revideras och arbetas med under vårterminens planeringsdag och presenteras på uppstartsdagarna alternativt på första kompetenskonferensen på höstterminen.

Personalens synpunkter och funderingar diskuteras på denna dag samt löpande vid avstämningsperiodens slut.

Ansvarsfördelning

Rektor är ytterst ansvarig för att förebygga och åtgärda alla former av kränkningar. Rektor kan delegera detta ansvar till biträdande rektor.

Det är alla medarbetares skyldighet att både arbeta med förskolans värdegrund samt ingripa vid misstänkta trakasserier eller kränkande behandling. Alla medarbetare ansvarar för att de själva är insatta i likabehandlingsplanen. All personal på förskolan ansvarar för att omedelbart reagera på kränkningar eller diskriminering samt se till att åtgärder vidtas för att stoppa detta. Arbetslagen planerar och genomför åtgärder för att främja trygghet och trivsel. Arbetslaget utreder enstaka kränkningar mellan barn där barn från hans avdelning varit inblandade. Den pedagog som bevittnat kränkningen, ansvar för utredning och uppföljning.

Definitioner enligt Diskrimineringslagen

Diskriminering (Allmänna råd och kommentarer För arbetet med att främja likabehandling, Skolöverket s.10)

Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer och grupper av individer utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- **Etnisk tillhörighet**
- **Religion eller annan trosuppfattning**
- **Sexuell läggning**
- **Kön**
- **Könsidentitet eller -uttryck**
- **Funktionshinder**
- **Ålder**

Med **direkt diskriminering** avses att en person missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar. Med indirekt diskriminering avses att en person missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Med **trakasserier** avses ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling

Med kränkande behandling avses, enligt Skollagen, ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns värdighet. Det kan röra sig om:

- mobbning, med vilket avses att någon blir utsatt för upprepade negativa handlingar under en tid.
- att den som blir utsatt kommer i underläge och känner sig kränkt.
- enstaka händelser där barn blir kränkta.

Negativa handlingar som kan ingå både i trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- Verbal, till exempel tillmälen, spridning av rykten eller hot. Spridningen kan ske antingen direkt eller via SMS och/eller sociala medier
- Fysiska, t ex knuffar, slag, förstörda kläder och saker
- Icke-verbala, t ex utfrysning, miner, suckar, fniss och skratt

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. Det är alltid det utsatta barnets upplevelse av kränkning som förskolan agerar utifrån.

Läroplanen för förskolan

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära sig. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Utvärdering av plan mot kränkande behandling.

Denna plan utvärderas och revideras varje läsår.

Konkret arbete på förskolorna:

- Förebyggande insatser; att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Akuta åtgärder; all personal har skyldighet att ingripa när man ser eller hör en händelse där ett barn är utsatt av ett annat barn eller av personal.
- Nolltolerans mot mobbning, trakasserier och kränkningar.

Vi har...

- alltid pedagoger på plats i alla delar av verksamheten. Barnen ska alltid veta var närmaste pedagog finns.
- kontinuerliga samtal och arbete med barnen om hur man är en god kamrat, om värdegrund, empati och solidaritet.
- kontinuerliga samtal och möten inom personalgruppen där vi befäster vår värdegrund och tar upp viktiga frågor gällande kränkande behandling.
- rak kommunikation i största möjliga mån, både i förhållande till barn, vårdnadshavare och kollegor.
- alltid barnets bästa i åtanke vid alla beslut som rör barn.
- tydliga rutiner om något ändå går fel.

Förebyggande arbete i form av kartläggning

Kartläggningen ska leda till att verksamheten upptäcker varför och i vilka sammanhang kränkningarna uppstår eller kan uppstå samt hur de tar sig uttryck, för att vi ska kunna sätta in relevanta insatser. En kartläggning kan ske genom olika former av organiserade samtal med barnen, exempelvis enkätundersökningar, samtal i grupper och trygghetsvandringar.

Kartläggningen omfattar platser, situationer och särskilda delar av verksamheten där barn känner sig otrygga. Även pedagogernas egna iakttagelser är underlag för kartläggningen. Pedagogerna i förskolan observerar och noterar att det i vissa situationer uppstår konflikter, som till exempel i övergångar mellan de olika aktiviteterna.

Värdegrundsarbete

Vid varje läsårsstart börjar vi med värdegrundsarbetet i projektform. Där vi tillsammans i barngrupperna pratar om hur vi ska förhålla oss till varandra på förskolan. Till exempel vid värdegrundsarbetet i början av läsåret arbetar vi med "Kompisböckerna" som finns för både de

äldre och yngre barnen på förskolorna. Vi arbetar aktivt för att skapa goda relationer med barn, vårdnadshavare och kollegor, allt i syfte för att förebygga otrygghet och kränkningar.

Trygghetsveckor

Som ett led i vårt trygghetsarbete kommer vi en gång per termin att observera var konflikter och kränkningar sker och arbeta för att förhindra dessa.

Syftet är att vi ska säkerhetsställa barnens trygghet på förskolorna för att kunna organisera oss för barnens bästa. Samt att vi kan se vart vi har skapat bra mötesplatser och utveckla våra miljöer. Även att kunna lyfta pedagogernas förhållningssätt för att vi är barnens och varandras arbetsmiljö.

Planering för dessa veckor sker tillsammans med förskollärarna på respektive avdelning. Förskollärarna utgår från sin barngrupp och planerar veckorna utifrån detta. En viss samplanering sker alltid innan och efter veckorna utvärderar vi, tar till oss och ändrar vid behov. Aktiviteterna är att se/ kunna sätta ord på var barnens känner sig otrygga, finns det speciella platser? Vart konflikter och kränkningar kan uppstå och hur vi kan förhindra dem.

Målet med trygghetsveckor är att identifiera otrygga platser för att främja barns trygghet i förskolan.

Barns delaktighet

På förskolan ges barn möjlighet att uttrycka sig om deras upplevelser och funderingar genom förtroliga samtal. Barnen känner att de har möjlighet till att påverka sin vardag på förskolan. Vi har barnintervjuer där frågor kring delaktighet och trygghet på förskolan finns med. Vi genomför trygghetsvandringar på förskolorna där barnen själva berättar om de trygga och otrygga platserna.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi har dagliga samtal med vårdnadshavarna där vi berättar om det enskilda barnet och vår verksamhet under dagen. Vi strävar efter en god kommunikation med våra vårdnadshavare där deras åsikter och förslag tas tillvara. Vi uppdaterar på verksamhetslogg på Tyra minst vid tre tillfällen i veckan om vår undervisning på avdelningen, vi skriver ett veckobrev för att informera om vår verksamhet och vad som är på gång. Vi dokumenterar barnens läroprocesser på väggar, genomför föräldramöten och utvecklingssamtal en gång per termin. Varje år lämnar vi ut en enkät till vårdnadshavare där de utvärderar vår verksamhet. Vi tar med oss resultaten när vi planerar vår lokala arbetsplan samt för kommande läsår. På Tyra finns det även en länk för "klagomålshantering" där vårdnadshavaren kan vara anonym om så vill.

Handlingsplan vid kränkningar mellan barn

Vi följer ett antal gradvis stegrande åtgärdsinsatser. Varje enskilt ärende avslutas så tidigt som möjligt. Vid särskilt grova kränkningar/sexuella kränkningar kan när som helst en orosanmälan göras, följ rutin för orosanmälan.

Nivå 1

Samtal med berörda personer, närmsta pedagog ansvarar. Fler pedagoger kan vara med i samtalen beroende på omfattning. Vid eventuella situationer vuxna emellan ansvarar biträdande rektor eller rektor för samtal och åtgärder.

Ansvarig pedagog kontaktar hemmen.

Händelsen dokumenteras av upptäckande pedagog, eventuellt i samarbete med ansvarig pedagog.

Om kränkningarna fortsätter, gå till nivå 2.

Nivå 2

Pedagogen tar upp ärendet med biträdande rektor eller rektor.

Föräldrar kallas till samtal med en eller flera pedagoger och eventuellt biträdande rektor och/eller rektor. Beroende på kränkningens natur och barnets mognadsnivå och person kan barnet närvara vid hela eller delar av samtalet.

Om kränkningarna fortsätter, gå till nivå 3.

Nivå 3

Om beteendet fortsätter tar ansvarig pedagog i samarbete med biträdande rektor fram en handlingsplan för att stävja beteendet. I samband med att handlingsplanen tas fram görs en pedagogisk kartläggning av ansvarig pedagog.

Handlingsplanen tas upp och godkänns av vårdnadshavare.

Vid synnerligen grova kränkningar, gå till nivå 4.

Nivå 4

Vid grova kränkningar där handlingsplan ej godkänns av vårdnadshavare, men beteendet fortsätter/eskaleras, görs en orosanmälan till socialtjänsten.

Vid grova kränkningar där handlingsplan godkänns av vårdnadshavare, men beteendet fortsätter/eskaleras utvärderas och omarbetas handlingsplanen för att möta upp nya behov.

Om ovanstående ej ger resultat, gå till nivå 5.

Nivå 5

Rektor, biträdande rektor, ansvarig pedagog och vårdnadshavare påbörjar samtal om omplacering.

Om ovanstående ej kommer överens görs en orosanmälan till socialtjänsten.